

**Egzamin maturalny
maj 2009**

**UKRAIŃSKI
POZIOM ROZSZERZONY**

**KLUCZ PUNKTOWANIA
ODPOWIEDZI**

KLUCZ PUNKTOWANIA ODPOWIEDZI POZOM ROZSZERZONY

Część I – rozumienie czytanego tekstu

Nr zad.	Odpowiedzi	Pkt (maks. 15)	Punkty częściowe
1.	Існують люди, що мають особливий талант до деяких професій. Вони виконують свою роботу з серцем та мають успіхи.	1	0
2.	Перешкодою є брак уміння відрізнити головне від другорядного й використати знання на практиці для конкретної допомоги хворому.	1	0
3.	Вислів відноситься до вимогливості академіка Амосова стосовно поглиблювання знань і практик учнів, зокрема Г. Книшова.	1	0
4.	Високий професіоналізм підтверджує напр. велике число лікарських консультацій (близько 30 тис.); низький показник післяопераційної смертності (2%); добрі результати в наукових розробках.	2	1 бал за один аргумент
5.	Науковці розробили новий підхід до анатомії серцевого м'яза й підтвердили спостереження Леонарда да Вінчі, що серце – це спіралеподібний м'яз.	1	0
6.	Правильна відповідь: реанімація, анестезіологія, анатомія.	1	0
7.	Незадоволення викликають нпр: помилки і прорахунки медичного персоналу: лікарів і медсестер, які проявляються у неправильному інтерпретуванні даних, недостатній праці над своїм професійним зростанням, недостатньому усвідомленні сенсу роботи.	2	1 бал за аргумент
8.	<ul style="list-style-type: none">• заангажованість• охота до вивчення своєї професії• охота до розвитку у своїй дисципліні	1	0

9.	Українські лікарі обмінюються досвідом та інформаціями з закордонними лікарями на медичних симпозиумах, конференціях і конгресах.	1	0
10.	Українські і американські лікарі відкрили принцип роботи серця; серцевий м'яз міняє свою форму – скручується і витягується.	1	0
11.	Українські хірурги обізнали світових у рятуванні життя хворих, про що засвідчують дані стандарту смертності від недуги: в Америці цей стандарт це 15%, в Україні 1,5%.	1	0
12.	Правильна відповідь – б, в.	2	1 бал за правильну відповідь

Część II – pisanie własnego tekstu

Тема 1: На основі віршів *Скорбна Мати* Павла Тичини та *Mater Dolorosa* Б.-І. Антонича проаналізуй мотив Страждальної Матері.

Lp.	Kryteria	Punktacja max. 25
Argumentacja tematu	1. Загальні інформації про твори і авторів напр: <i>Mater Dolorosa</i> - образ самотньої мандрівки Богоматері в несприятливих умовах <i>Скорбна Мати</i> - образ реалій післяреволюційної доби в Україні на умовному шляху Богоматері	0-2
	2. Визначення історичного контексту подій у віднесенні до твору <i>Скорбна Мати</i> напр.: - Жовтнева революція (1917 р.) - Визвольні змагання (1918 – 1920 р.) - Громадянська війна (1919 – 1922 р.) - Голодомори (1921 р. 1933 р. 1946 р.)	0-2
	3. Біблійний вимір образу Богоматері: - мати, що народила й виплекала Спасителя світу Ісуса Христа (уособлення материнської любові, доброти, опіки, заступництва) - супутниця і співчасниця Христових страстей, свідок смерті на хресті (уособлення страждання, душевного болю, розпуки)	0-2
	4. Зображення обставин на шляху Богоматері наприклад.: <i>Mater Dolorosa</i>	0-4

	<ul style="list-style-type: none"> - темна непроглядна вітряна ніч - невизначений простір мандрівки - неокреслена ціль мандрівки - настрої суму, загрози, самотності <p><i>Скорбна Мати</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - атрибути краєвиду, на якому позначились реалії післяреволюційної доби: безлюддя: “мовчать далекі села”; необсіяні поля: “буяє дике жито”; свіжі могили на полях: “в могилах поле мріє”; непоховані тлінні останки: “чийсь труп в житах чорніє”. - настрої жахливої тривоги, бентежної схвильованості, жаху, апокаліпсису, жалю 	
5.	<p>Символічний вимір образу Богоматері в творах; <i>Mater Dolorosa</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - в постаті самотньої жінки впізнається образ Страждальної Матері; - серце пробите терном – символ незаслужених мук, терпіння; - темна, страшна, неспокійна ніч – символ людської перцепції страждання і жертви; <p><i>Скорбна Мати</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - в іконі Скорбної Матері – символ України; - блискучі ножі в серці Богоматері – символ агонії національного світу; - заперечення імовірності Христового Воскресіння – символ падіння національної ідеї, знівечення шансів на відродження народу; - сльози Богоматері – символ співчуття до страждань людини, спроби очищення, своєрідного катарсису; - смерть Богоматері на полях України – жахливе пророцтво, в основі якого передчуття майбутніх трагедій народу; 	0-5
6.	<p>Визначення психологічного стану душі Богоматері: <i>Mater Dolorosa</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - стан душі зредукований до мінімум <p><i>Скорбна Мати</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - апогей скорботи; біль; безнадія; безпомічність; самотність; схвильованість; розпука; безмежне страждання та ін. 	0-3
7.	<p>Жанрові особливості й художні засоби та їх роль у творі напр.:</p> <p><i>Mater Dolorosa</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ліричний вірш; - художні засоби: в епітетах домінують темні барви, які поглиблюють настрої: “темна, чорна ніч”, “чорна плахта ночі”, “темряви година”; порівняння нпр.: “три самотні зорі наче сльози три” збільшує ознаку фону 	0-3

	<p>для подій; анафора, що починається зі слова “наче” підсилює порівняння; метафора: “йде із серцем сина, що пробите терном” підкреслює символ, алегоричний образ; синекдоха “віяли вітри” збільшує враження від явища</p> <p><i>Скорбна Мати</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - жанр – епічна драма; - художні засоби: підкреслений алегоричний образ, символіка Богоматері, наявні афористичні вислови: “не будь ніколи раю у тім кривавім краю” насичують твір філософією; анімізація: “ми – квіти звіробою із крові тут юрбою зросли на полі бою” збільшує враження від положення, даної ситуації; стислість реплік та риторичні запитання ліричної героїні підсилюють трагізм її стану та ін. 	
8.	<p>Сформулювання висновків:</p> <p>8.1. Мотив Страждальної Матері подібно інтерпретується в обох творах. У своєму горі є вона самотна і забута світом. На її скорбному шляху відсутні люди; ніхто не допомагає, не співчуває, не супроводить. Ніхто не цінує жертви, яку прийшлося їй принести в ім’я спасіння людства. Образ драми П. Тичини змальований у контексті історико-політичних реалій епохи “розстріляного відродження”, натомість у вірші Б. І. Антонича відсутній аналогічний контекст. Україна змальована в <i>Скорбній Матері</i> як символічна Голгофа – місце розп’яття Ісуса Христа. Вірші засвідчують, що оба автори є глибоко вражені символічним образом Страждальної Матері.</p> <p>8.2. Мотив Страждальної Матері подібно інтерпретується в обох творах. У своєму стражданні вона самотна і забута світом. На її шляху відсутні люди. <i>Скорбна Мати</i> відноситься до подій 20 - 30-их рр.</p> <p>8.3. Мотив Страждальної Матері подібно інтерпретується в обох творах. Лірична героїня дуже страждає.</p>	<p>0-4</p> <p>0-2</p> <p>0-1</p>

Критерія оцінювання мови і композиції – 20 pkt

2. Мова	Критерії	Бали
а) Синтаксис і флексія	Мова правильна під оглядом синтаксису і флексії.	6
	Мова переважно правильна під оглядом синтаксису і флексії.	4
	Мова переважно правильна, попри синтаксичні і флексійні помилки, не порушується її комунікабельність.	2
б) Лексика, фразеологія і стиль	Багатий і різноманітний лексичний запас, правильна фразеологія, індивідуальний стиль.	8
	Достатній лексичний запас, правильна фразеологія, комунікабельний стиль.	4
	Загалом достатній лексичний запас, правильна фразеологія, комунікабельний стиль.	2
в) Орфографія і пунктуація	Загалом безпомилкова орфографія і правильна пунктуація	4
	Численні, переважно другорядні орфографічні, а також пунктуаційні помилки.	2

3. Композиція	Підпорядкована інтерпретаційному задумові, внутрішньо цілісна, логічна.	2
	Внутрішньо цілісна, послідовна під оглядом графічного оформлення.	1

Тема 2: Краків очами письменників. Порівняй на основі аналізу наведених творів: Богдана Лепкого *Коцюбинський у Кракові* та Тараса Прохаська *Як я перестав бути письменником*.

Lp.	Kryteria	Punktacja max. 25
Argumentacja tematu	<p>1. Загальні інформації про твори і авторів; Визначення часу, причин й обставин перебування в Кракові</p> <p>а) М. Коцюбинський</p> <ul style="list-style-type: none"> - початок століття (1905 р.); - відвідини міста при переїзді з Чернігова за кордон на лікування; - мандрівка пішки або повозкою протягом трьох днів по центрі Кракова; - мандрівка втрійку в супроводі письменника Б. Лепкого і його дружини; <p>б) Т. Прохасько</p> <ul style="list-style-type: none"> - сучасність (початок ХХІ ст.); - мета приїзду - творче писання; - замір кількомісячного перебування; - самотні мандрівки різними закутками міста 	0-2
	<p>2. Перелік і огляд відвіданих місць</p> <p>а) М. Коцюбинським</p> <ul style="list-style-type: none"> - пам'ятки архітектури й мистецтва: костел Францішканів; Чеснохресна каплиця на замку; престол Файт Штосса; подвір'я Ягайлонської бібліотеки; музеї; вистава картин; церква; - розважально-побутові об'єкти: кав'ярня Кіяка в ринку; кав'ярня Гавелки; ресторан "Круля"; - вулиці: Кармелітська, Баторія, Собеського; <p>б) Т. Прохаськом</p> <ul style="list-style-type: none"> - поля зв'язані з перемогою Собеського під Віднем; ринок; - розважальні об'єкти: кнайпа „Візаві”; міський парк; - освітянські об'єкти: подвір'я Університету, книгарня 	0-6

	<p>3. Простір для авторських обсервацій і спостережень</p> <p>а) М. Коцюбинський і Б. Лепкий</p> <ul style="list-style-type: none"> - приваблює, притягає увагу історична частина Кракова з найважливішими в історії міста і найпопулярнішими архітектурними і мистецькими пам'ятками; - герої спомину виявляють зацікавлення життям інтелектуальної еліти Кракова (у цьому української громади); <p>б) Т. Прохасько</p> <ul style="list-style-type: none"> - автора цікавить повсякденне життя пересічних краків'ян, традиції (вербна неділя) і сліди новітньої історії (зустрічі діячів Солідарності) 	0-4
	<p>4. Враження від відвідин міста</p> <p>а) М. Коцюбинський і Б. Лепкий</p> <ul style="list-style-type: none"> - емоційно сприймає все побачене; зацікавлений кожною деталлю; безмежно захоплений; очарований: <i>“не міг відірвати очей від його (Виспя'нського) вітражів”</i>; коротко коментує свої враження, спостереження; співставляє польські обставини до українських; з довірою здається на концепції і пропозиції супутника <p>б) Т. Прохасько</p> <ul style="list-style-type: none"> - мандрує сам без товариства інших; суб'єктивно сприймає і оцінює побачене; не шукає особливостей; здається на випадковість, не планує програми відвідин міста; без емоцій констатує деякі спостереження і робить висновки; - більш як місто цікавлять його люди (як місцеві так і чужинці); дотримується, окресленого способу пізнання міста: дивитися, ходити, спостерігати й слухати 	0-6
	<p>5. Жанрові особливості</p> <ul style="list-style-type: none"> - твір Б. Лепкого – жанр спогаду; переказ суб'єктивний, від першої особи; в мову оповідача вплетені короткі питання гостя; - твір Т. Прохаська – жанр есе; переказ виключно суб'єктивний, хоч виважена розповідь; багато уваги приділяється буденному життю; виразно відчутно, що місто викликає позитивні емоції; викликає потребу творити, ділитися пережитим з іншими; 	0-3

6.	Висновки:	0-4	
	6.1. Спогад Б. Лепкого і есе Т. Прохаська є доказом того, що Краків – це виняткове місто, так в минулому, як і в наш час. Позитивні емоції розбуджує історичний центр міста, на спостережанні якого зосереджується М. Коцюбинський, а також і країни, місця віддалені від центру, в яких буває Т. Прохасько. Місто початку ХХ –го ст. і початку ХХІ-го ст. однаково цікаве й приваблює особливим кліматом і затишком. Немає місця тут задушливій атмосфері притаманній великим містам. Це місто приязне людям кожного суспільного прошарку. Так само добре почувають себе його мешканці та приїжджі. Обидва письменники позитивно вражені неповторністю Кракова.		0-2
	6.2. Спогад Б. Лепкого і есе Т. Прохаська вказують на те, що Краків початку ХХ-го і ХХІ-го ст. залишається однаково цікавим, приязним людям, які живуть у ньому і приїжджим. Місто викликає у відвідувачів незабутні враження.		0-1
	6.3. Спогад Б. Лепкого і есе Т. Прохаська вказують на те, що Краків початку ХХ-го і ХХІ-го ст. однаково цікавий і викликає позитивні враження.		

Kryteria oceniania języka i kompozycji – 20 pkt

2. Мова	Критерії	Бали
а) Синтаксис і флексія	Мова правильна під оглядом синтаксису і флексії.	6
	Мова переважно правильна під оглядом синтаксису і флексії.	4
	Мова переважно правильна, попри синтаксичні і флексійні помилки, не порушується її комунікабельність.	2
б) Лексика, фразеологія і стиль	Багатий і різноманітний лексичний запас, правильна фразеологія, індивідуальний стиль.	8
	Достатній лексичний запас, правильна фразеологія, комунікабельний стиль.	4
	Загалом достатній лексичний запас, правильна фразеологія, комунікабельний стиль.	2
с) Орфографія і пунктуація	Загалом безпомилкова орфографія і правильна пунктуація	4
	Численні, переважно другорядні орфографічні, а також пунктуаційні помилки.	2
3. Композиція	Підпорядкована інтерпретаційному задумові, внутрішньо цілісна, логічна.	2
	Внутрішньо цілісна, послідовна під оглядом графічного оформлення.	1